

Neal Asher
TINKLO ĮKAITAS

Mokslinis fantastinis romanas

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS!!!

Janas Kormakas, legendinis Žemės Saugumo agentas, siunčiamas ištirti siaubingos katastrofos, kuri ištiko Samarkando planetos "trišakį" ir sunaikino dešimtis tūkstančių žmonių. 25-ajame amžiuje prie "trišakių" (Materijos Siųstuvų sistemos, kurią valdo Dirbtinis Intelektas) tiesiogiai yra prisijungę dauguma žmonių, todėl šis sprogimas gali turėti ir kur kas baisesnių pasekmių. Juo labiau kad Janą Kormaką ima persekioti separatistų gaujos vadeiva, turintis ypatingą ginklą - psichopatišką androidą poną Kraną. Tačiau nei žmonės, nei androidai, nei spartarūšiai, nei visokie ateiviai nežino, kokios paslaptys saugomos Samarkando planetoje.

"Neal'as Asher'is suspindo mokslinės
fantastikos danguje tarsi nauja saulė.
Romanas "Tinklo įkaitas" - tai rašytojo
bilietas į aukščiausiąją lygą."

STARBURST MAGAZINE

Iš anglų kalbos vertė BRONIUS BRUŽAS
2005

Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
352 tomas. Serija įkurta 1990m.

Neal Asher - GRIDLINKED

New York, Tor books, 2004

Copyright © by Neal Asher 2001

Cover art copyright © by Chris Moore, 2004

Vertimas į lietuvių kalbą leidykla "Eridanas", 2005

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

ĮŽANGA

(2432-ieji saulmečiai)

Ant laukiamosios salės stogo krito mėlynas sniegas, kuris tirpo ir vingiavo stiklu lyg rašalo spalvos upokšniai. Frimenas nuleido kavos puodelį ant stalo ir sudribo prie kūno formos prisitaikančiame krėsele. Jis krūptelėjo, kai už akių netikėtai sustiprėjo pulsavimas, tuomet nukreipė apsiblaususį žvilgsnį į kitus pakeleivius, kulniuojančius mozaikinėmis grindimis - plevenantys bagažai paklusniai sklendė jiems iš paskos, - ir ėmė raustis sąmonės kemsynėje panūdęs tiksliai prisiminti, kas vakar įvyko. Mintyse aiškiai regėjo tikrai vieną dalyką: kaip šokių aikštelės viduryje jį nurenginėjo katina-daptės pavidalo moteris. Visa kita gaubė tiršta migla. Į širdį įsismelkė depresiją kurstantis kaltės jausmas, tad Frimenas nusprendė prisiblaškyti skaitydamas brošiūrą, atsiųstą į užrašų knygelės ekraną. Jį įjungti pavyko ne iš pirmo karto.

Geroji Samarkando buferių dalis atsukta į Galaktikos pusę, todėl jie gauna daugiau energijos, negu atiduoda. Dėl šios priežasties

trišakio tarpustotė įkurta čia, o ne Minostroje, kuri tepajėgia pasirūpinti vietinio transporto trišakiu, tai yra sugeba išsiųsti keliautojus netoliau kaip už 100 šviesmečių, kuriuos įveikus galaktinio trišakio skleidžiami šilumos teršalai sukeltų ekologinę katastrofą, tuo tarpu Samarkande šilumos energija reikalinga...

- Išvykstate pirmą kartą?

Frimenas dirstelėjo į sunerimusį greta įsitaisiusį individą. Tipišką geraširdiškos išvaizdos individą, kuriam magėjo atrodyti taip, tarsi jis priklausytų trišakių kultūrai. Madingos blizgančios kelnės ir korsaro marškiniai bylojo viską, ką reikėjo. Užtat modifikatorius, slypinčtis už kairiosios ausies, pakuždėjo tai, ko žmogelis anaip tol netroško žinoti. Priešingai nuo kitų žmonių, kuriems jaudulį keldavo nauji pasauliai bei potyriai, šitas vyriokas buvo apsirėngęs netinkamai, maža to, egzistavo didelė tikimybė, jog pigus modifikacinis priedas per mėnesį ištirpdys smegenis. Aišku, smerkti aplinkinių Frimenui nederėjo. Jis įstengė sumaitoti savo smegeninę be jokios mechaninės pagalbos.

- Ne, jau esu keliavęs porą sykių. - Frimenas vėl įsispigino į ekranėlį. Šiuo momentu jis neįjautė jokio noro bendrauti. Miglotai atsiminė

prakaituotą nuoga kūną ir paklausė savęs, ar tik jos neišdulkino tiesiog šokių aikštelėje. Po velnių.

...krašto keitimo projektui. Kai kas įrodinėjo, jog šitas...

- Man neramu.

- Ką? Atleiskite?

- Sakau, jaučiuosi sudirgęs. Niekuomet nesuprasdavau, kaip veikia Skaidono technologijos, netgi tada, kai prie jų prisijungdavau.

Frimenas pasistengė išstumti iš sąmonės besijuokiantį katinadaptės veidą.

- Na, Skaidonui netrūko proto net ir prieš susiliejančią su Kreištaino kompiuteriu.

...šaltas pasaulis turėtų būti...

- Mums derėtų jas perprasti. Be jokių modifikatorių.

Iš pustuštės tūtelės, įkištos į viršutinę kišėnę, Frimenas išspaudė dvi detoksikacijos tabletes. Numalšinti pagirioms užtekdavo ir vienos, bet dabar jam reikėjo kur kas didesnės dozės. Abi piliulės nuslydo į gerklę drauge su deginančiu kavos gurkšniu. Jis užsikosėjo, pasitrynė iš akių ištryškusias ašaras.

- Nė vienas žmogus neperpranta Skaidono technologijų, netgi aprūpintas modifikatoriais.

Aš dirbau prie tų prakeiktų agregatų, bet dažniausiai pats nenutuokdavau, ką darau.

Staiga jis suvokė, jog tokie žodžiai neapramins žmogaus, bijančio naudotis trišakiu.

Vyriškiui bežiūrint, Frimenas išmaukė kavą ir įbedė ilgesingą žvilgsnį į gėrimų automatą. Galbūt iki išvykimo pakaktų laiko dar vienam puodeliui.

- Netrukus man bus metas į kelią. Nesijaudinkit, trišakiai visiškai saugūs. Jie retai kada genda.

Velniava, jis ir vėl nenulaikė liežuvio.

Linguodamas virš mozaikinių grindų Frimenas jautė, kaip išsisklaido juodas siaubingų pagirių debesis. Jis apgailestavo nenumalšinęs vyruko baimių, bet žinojo, jog to neįstengtų padaryti niekas, išskyrus daugybę kelionių pro šiuos vartus. Per vieną saulmečio valandą trišakiai persiūsdavo maždaug milijardą svarainių - tai yra klajūnų, - kuriuos kilnojant nukentėdavo itin menka vieno procento dalis, todėl didesnis pavojus grėsė šioje laukiamojoje salėje.

Patalpos gale stūksojo trišakių vartai, šalia jų veikė smulkių prekių automatų. Frimenas išvydo tris žmones, lūkuriuojančius prie Antrų-

jų vartų: du normalius ir vieną katinadaptę. Pastaroji įjungė kavos aparatą. Jam suspaudė širdį. Pusiau katinadaptė, ta pati - į akis itin krito "V" formos oranžinis ir rausvas kailiukas, kurį dengė neką mažiau išsiskirianti kasa. Užuot nudrožęs link savo vartų, Frimenas stabtelėjo, įsistebeilijo į naujienų ekraną, pri-
montuotą prie kolonos. Įprastas žiniasklaidos šlamštas, nieko įdomaus. Bet užtat neteks su ja kalbėtis. Akies krašteliu jis matė, kaip moteris godžiai išsriuobė kavą. Paskui sviedė puodelį ant grindų ir nėrė pro vartus. Gal ir ją kankino pagirios? To betrūktų, jeigu katina-
daptė vyktų į Samarkandą. Kiti du žmonės irgi žengė per slenkstį. Turbūt jie keliavo į tą pačią vietą, antraip trišakis nebūtų taip greitai grįžęs į pradinę būseną. Frimenas nudrožė link vartų, akimirką palaukė, kol pro šalį praūžė kilimo valikliu atsiduodantis, į pasagą arba krabą panašus robotas-siurblys. Sąmonę perskrodė prisiminimų blyksnis. Kažkur netoliese grindys ištis buvo nutiestos kilimais. Pagirių debesis dar labiau išskydo. Šokių aikštelėje jis nematė jokių kilimų.

Nusigavęs iki vartų stulpo Frimenas priglaudė delną prie registracinės plokštelės. Ekране, į kairę nuo rankos, nušvito duomenys apie jo

tapatybę, kredito kategoriją ir kelionės tikslą. Dar vienu delno spustelėjimu patvirtinus informaciją, priešais atsivėrė durys, ir jis užlipo ant judančio tako, kuris nugabeno žmogų ilgą, rumbėtu lyg roplio stemplė koridoriumi iki kitų durų. Šios vedė į trišakio patalpą.

Kambaryje - trisdešimties metrų skersmens sferoje - spindėjo veidrodiniai paviršiai, grindis atstojo juodo stiklo danga. Pačiame viduryje, ant cokolio su iškaltomis pakopomis, dunksojo trišakis it koks altorius kibernetinių technologijų dievui. Iš pakylos kyšojo perlamutriniai dešimties metrų ilgio įlenkti ragai. Tarp jų raibuliavo Skaidono deformacijos smailė, arba "šaukštas", kaip dabar visi ją vadino. Nieko keista, jog Skaidono technologijų terminai skambėjo taip keistai. *Penkiamatė singuliarumo mechanika. Skaidono deformacija. Skaidono technologijos...*

Kad ir kaip nemalonu pripažinti, Frimenui labiau patiko vartoti "trišakių šaukštų" bei "svarainių" sąvokas, perimtas iš Edvardo Lyro parašyto nesąmonių eilėraščio. Tačiau tas faktas, jog "svarainiai" (kuopinis daiktavardis, kuriuo apibūdinami trišakiais besinaudojantys keliauninkai) *supjaustomi*, jo nė kiek nedžiugino. Dauguma žmonių mintinai žinojo eilėraštką, o

pats Frimenas kartais spėliodavo, kaip Lyras reaguotų į naujovišką jo sukurtų žodžių vartojimą. Priėjęs prie pakylos jis užlipo laipteliais iki smailės, žengė dar vieną žingsnį ir išgaravo.

Nugramzdintas į poerdvį, velkamas pro žvaigždžių šešėlius, Frimenas parodė nosį reliatyvumui. Žmogų sugėrė technologija, kurios jo protas, stokojantis modifikacijų, nepajėgė suvokti. Dabar, atsidūręs tarp trišakių, jis nustojo egzistuoti Einšteino visatoje. Nuklydo už įvykių horizonto, ištįso beribiame nematerialiame paviršiuje, keliavo tarp žvaigždžių, kaip tą darė milijardai kitų, vadinamų "svarainiais".

Įveikė atstumą tuo momentu, kai laiką išardė begalybė.

Per amžinybės akimirką.

Frimenas sukūrė 253 šviesmečius. Antrasis trišakis čiupo klajūną, atitempė iš už horizonto, ėmė filtruoti jo milžinišką energijos krūvį... deja, šįsyk įvykiai pakrypo nenumatyta eiga. Frimenas prasmuko pro kitą smailę išsaugojęs energijos atsargas, ir Einšteino visata be jokio gailėsčio privertė atvykėlį paklusti savo dėsniams. Jis pasiekė kelionės tikslą per neišmatuojamą mirksnį, atlėkė į vietą beveik šviesos greičiu.

Samarkando planetoje, skriejančioje Andelano sistemoje, Frimenas pasirodė su kūno atomuose sukauptos energijos užtaisų, kuris niekuo nenusileido nugriaudėjusiai branduolinei trisdešimties megatonų bombai. Sprogimas nusinešė 8000 žmonių gyvybes. Po katastrofos per keletą savaičių radiacija pribaižė dar du tūkstančius. Kai kam pasisekė išgyventi, tačiau, subyrėjus daugumai instaliacijų, trišakių buferiams nebeišgaunant energijos, į Samarkandą vėl grįžo stingdanti žvarba, ir visi mirtinai sušalo. Išskyrus porą individų, tačiau jie nepriklausė žmonių giminei ir nė neaišku, ar išvis buvo gyvi. Sužinoję, kas atsitiko, draugai ir šeima gedėjo Frimeno. Kartais, kai mintyse sukirbėdavo prisiminimai, katinadaptė nusišypsodavo. Be tik tuomet, jeigu būdavo gerai nusiteikusi. Kitais atvejais ji paprasčiausiai krūpčiodavo.

Ant Ženevos ežero kranto, tarytum vaiko dievo išmesta konstruktoriaus kaladėlė, riogsojo kermeto kubas, kurio ilgis, plotis ir aukštis siekė du kilometrus - Centrinis Žemės saugumo štabas. Struktūra neturėjo nei langų, nei durų, tad 50 000 vietinių darbuotojų galėjo įsigauti į pastatą tiktai pasinaudoję trišakiais.

Jie patekdavo vidun ir išeidavo laukan nuogut nuogutėliai. Apsauga tikrindavo kiekvieną jų molekulę, visgi nė vienas iš čionykščių nenumanė, kokią informaciją jie rinko, kokius sprendimus priimdavo, kokius įsakymus vykdavo, nes prieš pasišalindami iš kubo privalėdavo dalį atsiminimų perkelti į visažinę sąmonę.

Projekto pradžioje kažkoks pokštininkas praminė ją Ealu - kompiuterio, aprašyto senovinėje literatūroje, garbei, - bet dabar ši informacija buvo slapta. Centrinį Žemės saugumo štabą kontroliavo dirbtinis intelektas, neapsakomai milžiniškas DI žinant, jog nūdien planetinį koordinatorių įmanoma pamesti penlinėje. Savo apimtimis pagrindinės saugumo būstinės DI prilygo teniso kamuoliukui, tačiau atomų lygmenyje jo schemas per pikosekundes apdorodavo informacijos terabaitus - gaudavo duomenis, sujungdavo juos į vieną rinkinį ir atitinkamai reaguodavo. Perduodavo nurodymus. Žmonijos valstybę valdė nežmogus.

Buferiais neapsaugotas šuolis į Samarkandą - patvirtinta.

Rimtas buferių gedimas - patvirtinta.

...Edvardo Landelo "Cikliškai pasikartojančių maištų analizė"...

[SAKYMAS: PER TRIŠAKIUS ATSEKTI AGENTĄ 2XG4112039768.

Galima nežemiškų civilizacijų įtaka - nepatvirtinta.

Pėdsakai užfiksuoti antrajame kvadrante.

...“Terorizmas dvidešimtajame amžiuje”...

[SAKYMAS: **ATŠAUKTI NURODYMĄ.**

Samarkande sunaikinti visi žmonės - spėjimas.

...“Mirties jūra” (Hudas¹)...

[SAKYMAS: AGENTĄ “PAGRINDINĖ PRIEŽASTIS” IŠSIŪSTI Į ŠEJENĄ III.

Kas atsitiko, Ealai?

KLAUSIMAS: KAIP TAU PAVYKSTA TAI DARYTI?

Juokas.

Procesas netruko nė sekundės. Juokas nuty-

¹ Tomas Hudas (1799-1845) - romantizmo laikų britų poetas

ko, kai iš kambario pradingo keistas senas rytietis. Centrinio saugumo štabo DI apėmė nusivylimas arba bemaž tiksli emocijos imitacija, bet neilgai trukus jis užsiėmė kitais reikalais. Dirbtinis intelektas teberinko duomenis ir dalino instrukcijas, tačiau per trumpas pertraukėles, kurios tęsdavosi be galo menką sekundės dalį, toliau kaupė neaprepiamas žmonijos žinias. Už kelių šimtų šviesmečių kai kas ėmėsi žygių, idant būtų įgyvendinti jo sprendimai.

1

Be abejo, jūs negalite to suvokti. Jūsų mąstymas - linijinis, kaip ir įsivaizduojama evoliucija. Ar žinote, kas yra begalybė ir amžinybė? Ar žinote, jog erdvė tėra išlenktas nebūtį užklojęs lakštas, ir jei pakankamai ilgai keliausite tiesia linija, sugrįšite ten, iš kur išvykote? Netgi pasitelkiant elementariausius terminus, paaškinimas atrodo beprasmiškas: vienas lygmuo yra linija, du lygmenys atstoja plotą, trys įkūnija erdvę, o keturi - erdvę, perkoštą per laiką. Kur esame mes. Visa tai slegia nulinę erdvę, arba, kaip dabar įprasta sakyti, p-erdvį. Ten nėra nei laiko, nei atstumų. Visiškai nieko....

